

Učiteljski Tovariš

Stanovsko politiško glasilo UJU — Poverjeništvo Ljubljana.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din, za inozemstvo 80 Din. Člani pov. UJU plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. čeh. rač. 11.197. Telefon 3112.

Internacionalni učiteljski kongres v Pragi.

Internacionalni učiteljski kongres se je vršil v Pragi od 22. do 28. aprila. Naše udeležbo je bilo zastopano na kongresu po petih delegatih, ki so imeli po moči naše organizacije tri glasove. Na kongresu je bilo zastopanih 24 učiteljskih združenj iz 18 evropskih držav. Skupno število članov Internationalne federacije učiteljskih združenj znaša 600.000. Najmočnejša je nemška organizacija s 150.000 članov, za njo je angleška s 130.000 člani, nato pa pride francoski učiteljski nacionalni sindikat z 80.000 člani. Organizacije ostalih evropskih držav zastajajo po številu članstva daleč za navedenimi. Najmanjša je organizacija Luksemburg s 450 organiziranimi člani.

Mnogo se sprašuje o pomenu te internationalne učiteljske federacije in internationalnih učiteljskih kongresov. Tak skeptični zem je v splošnem dovoljen in razumljiv, pojavlja se povsod pod različnimi razmerami, javlja se tudi med učitelstvom drugih narodov. To je toliko bolj opravičljivo, ker je učiteljska internacionalna federacija za sedaj še vedno samo poskus za izvršitev težke naloge in nič ni prirodnejše in logičnejše nego to, da se v teh trenutkih upravičeno pojavlja pesimizem in skepticizem. In kar je v taki situaciji najtežje, je ravno dejstvo, da se sedaj ne more pokazati še nikak dosežen rezultat vsega tega truda. Oni, ki bi v svoji kritiki vztrajali vedno lena pozitivnem in hitrem rezultatu, bodo imeli vedno možnost, nastopiti kritično napram temu poskusu učiteljske internacionalne federacije in bodo našli za to vedno dosti argumentov in tudi somišljenikov.

Noben vprašanje pa se ne sme razmotriti enostransko. Za pravilno in objektivno oceno je vedno koristno pogledati tudi nekoliko z druge strani in pretehtati druge argumente. Pri taki oceni se pa mora priznati, da je organizacija, ki šteje 600.000 članov z internacionalnim karakterjem pojav, ki zasluži, da se mu posveča nekoliko več pažnje in da morajo, v objektivnih razmerah naše evropske družbe, obstojati resni elementi, ki so iz idealistične misli pred nekaj leti, ustvarili resnično delo, organizacijo, ki se stopnjema uveljavlja v javnosti in življenju in zasluži pažnjo zaradi smotra, ki si ga je zastavila. To je v toliko pomembnejše, ker je po pravilih federacije vsem učiteljskim organizacijam omogočeno sodelovanje za ustvarjanje organizacije, za spremembo njene pojmovanja, ako se hoče, in ker stoji ona napram vsem svojim delom samo kot osnova, katere vsebina se more menjati po mišljenju učiteljstva o tem ali onem vprašanju.

Internacionalen učiteljski kongres pa je sam na sebi zelo važen za šolo in za učiteljsko stvarstvo. Zanimanje za kongres ni nastalo samo zaradi tega, ker se na njem sodeluje in odloča, marveč tudi zaradi načina dela osebnosti, ki so v njem angažirane, zaradi posebnosti razumevanja učiteljstva raznih narodov in nazadnje zaradi tega, kar je trenutno novo, nenavadno in drugačno nego pri nas.

Ko se znajde človek v tako pestri družbi, kjer se opaža kontakt med različnimi običaji, jeziki in pojmovanji, kjer se srečajo ljudje, ki so sicer tako oddaljeni ne samo po kilometrih, marveč tudi po načinu življenja, po zgodovini in kulturi, potem občuti prijetno zadovoljstvo, ker se v tej različnosti pojavlja težnja po vzgoji novega človeka, ki bo imel pozitivne lastnosti vseh kultur in ki bo mogel simbolizirati sodobno težnjo po miru in sodelovanju vseh narodov zanj.

Ta novi človek je še povsem pokrit s tradicijami in nacionalnimi težnjami in kdo ve koliko časa bo še mnilo do njegovega vstajenja, vendar je simpatično, da je učiteljsko raznih narodov ustvarilo organizacijo, ki si je sama stavila to nalogo.

Nekaj skupnega je bilo v vsej tej različnosti, kar je spajalo vse delegate na kongresu kot z nekako nevidno vezjo, in to je bil naš poklic. Ustvarjen je in gotovo tudi internacionaliziran tip učitelja, ki se ga spozna ne oziraje se na to iz katere države prihaja in kateri jezik govori. Iste nadloge in težnje, isti način dela in socialni položaj jih je internacionaliziral že pred vstopom v internacionalno federacijo in to je ona kolektivna osnova, ki nas je zblížala na tem kongresu in ki nam je vzbudila čuvstvo, kakor da smo se vsedli poleg tovariša v delu in načinu življenja, ne oziraje se na to, kake narodnosti je.

Kongresu v Pragi je predsedoval gosp. Wolf, predsednik nemškega Lehrervereina. To je zelo sposoben in resoluten človek, močna osebnost, pravi tipičen predstavnik svoje rase. Zraven njega je sedel Francoz Dumas, človek srednjih let izvanredno jasen in temperamenten v razpravljanju; včasih ga oddalji rasna lastnost oratorstva celo od razprave, ampak nikoli ga ni zapustila taktičnost in pripravljenost za sporazum, ki ga je včasih dovedla tudi do popuščanja. Tretji za predsedniško mizo je bil Anglež Goldston, bivši poslanec delavske stranke na Angleškem, zelo ljubezniv in inteligenten človek, ki je v svoji mentaliteti predstavljal sintezo Wolfa in Dumas.

V klopih so bile razmeščene razne delegacije, brez kake posebne grupacije. V prvih vrstah se je navadno zadrževal g. Rappel, eden od zelo inteligentnih Nemcev, ki je tudi urednik njihovega strokovnega glasila »Allgemeine deutsche Lehrerzeitung«; na drugi strani je bilo videti francosko delegacijo z gđ. Cavalier, zelo simpatično kolegino, ki uživa veliko zaupanje francoskega učiteljstva; na drugem kraju, navadno sam je sedel naš balkanski tovariš, poslanec v sobranju in tridesetletni predsednik bolgarskega učiteljskega združenja g. Negencov.

Delo kongresa se je začelo s pedagoškim tednom. Predavanja tega tedna omenjamo na drugem mestu. — (D. »Nar. Prosveta«.)

Anketa o „Našem rodu“.

Na željo uredništva »Našega roda« ter po sklepu seje širjega sosveta v Mariboru 29. aprila 1930. naj se vrši po vseh šolah anketa naročnikov »Našega roda« in »Mladinske Matice« o obeh publikacijah. Zaradi tega se pozivajo vsa šolska upraviteljstva, da izdelajo in izpolnijo razpredelnico po vzorcu, ki ga objavljamo.

Šola:		Število učencev:		Število naročnikov:	
Kateri trije leposlovni sestavki so najbolj ugajali	Kateri trije leposlovni sestavki so manj ugajali	Kateri trije sestavki realne vsebine so najbolj ugajali	Kateri trije sestavki realne vsebine so najmanj ugajali	Koliko otrok je za združitev N. roda z Mlad. Matice, tako da bi naročniki za mesečno 2 Din prejeli 8 števk Naš. roda ter ob koncu leta knjige Mlad. Matice	Koliko otrok je za združitev N. roda z Mlad. Matice, tako da bi naročniki za mesečno 2 Din prejeli 8 števk Naš. roda ter ob koncu leta knjige Mlad. Matice

Delovanje širjega sosveta UJU — Pov. Ljubljana.

(Poročilo o seji v Mariboru, dne 26. aprila 1930.)

Seje se je udeležilo 25 zastopnikov društva ter 12 članov ožjega sosveta. Opravičilo so poslali: brežiško, belokranjsko in litijsko društvo.

Po konstataciji sklepčnosti se oglašajo Gerlanec, da želi prečitati izjavo celjskega društva četudi nepooblaščen in neoficielen zastopnik društva. Poverjenik ga pozove, naj to izjavo poda pozneje, ko pride zadeva celjskega društva v razpravo ali pri slučajnih nastopih. Tovariš Gerlanec vztraja, da poda izjavo takoj. Navzoči glasujejo proti. Tovariš Gerlanec se odstrani.

Poročilo poverjenika.

Tovariš poverjenik pojasni vzrok sklopavanja seje širjega sosveta, poroča o delu v poverjeništvu po objavi zakona o osnovnih šolah, omenja delo za sestavo pravilnika k zakonu in pozivlje navzoče, da vsak prispeva z materalom, predlogi in nasveti, da bo to delo čim popolnejše in naše stališče glede pravilnika čim preciznejše in enotnejše. Omenja sejo glavnega odbora v Beogradu, na kateri naši predlogi glede pravil UJU niso uspeli. Dotakne se avdijske pri gosposodi ministru prosvete, katere vtis nas navdaja z upanjem, da bodo naše letošnje poročnice veselejše.

K sklepu opiše turnejo učiteljskega pevskega zbora po Češkoslovaški, ki je popolnoma uspela in dala jugoslovanskemu učitelstvu in njega ugledu novo afirmacijo.

Tajnikovo poročilo

omenja razdelitev novomeškega društva v dve društvi: novomeško-trebanjsko s predsednikom Pirnatom in žužemberško s predsednikom Mervarjem. Tako šteje naše poverjenišтво 34 društev, ki so imela dosedaj 104 zborovanja. Opozarja na pravočasno pošiljanje poročil, ki naj se ne pošiljajo le v dneвно časopisje. Poroča o delovanju šolskoupavnega odbora glede pravilnika. V merodajnih krogih vlada popolno razumevanje za nadaljevalno šolstvo. Poverjenišтво je predložilo na pristojna mesta spomenico in načrt zakona o tem šolstvu. Javljajo izstop tovariša Pahorja iz konzorcija, Mladinske Matice in odbora pevskega zbora. Govori o turneji pevskega zbora in vabi učiteljsvo na koncert dne 10. maja t. l. v Unionu. Prečita zahvalo pevskega zbora, naslovljeno na vsa društva. Podaja poročilo o »Našem rodu«, ki izhaja povprečno v 40.000 izvodih. Poroča, da je letošnje leto Mladinska Matica padla na približno 15.000 naročnikov. Vkljub temu ne bo pasivna in bo obdržala isto število knjig, ki se bodo razposlale v prvi polovici junija. Pisatelja za knjigo za dekleta ni bilo mogoče najti, zato ta knjiga tudi letos ne izide. K sklepu omenja še cestni kuluk, ki je bil v bivši mariborski oblasti povrnjen, in odtegljaje za Nabavljajno zadrugo. Za ukinitev je bila vložena že davno primerna vloga.

Otvorja se debata o tajniškem poročilu. V debati se pojasnjuje zadeva celjskega društva. Na predlog tovariša Schella se o tem

je tudi urednik njihovega strokovnega glasila »Allgemeine deutsche Lehrerzeitung«; na drugi strani je bilo videti francosko delegacijo z gđ. Cavalier, zelo simpatično kolegino, ki uživa veliko zaupanje francoskega učiteljstva; na drugem kraju, navadno sam je sedel naš balkanski tovariš, poslanec v sobranju in tridesetletni predsednik bolgarskega učiteljskega združenja g. Negencov.

Delo kongresa se je začelo s pedagoškim tednom. Predavanja tega tedna omenjamo na drugem mestu. — (D. »Nar. Prosveta«.)

Razpredelnico naj izpolnijo in odpošljejo na uredništvo »Našega roda« vsi, brez izjeme, ker je točna in zanesljiva sodba mogoča le, če se izjavijo vsi naročniki.

Da bo manj stroškov in pregled lažji, naj se odpošlje le sumarična razpredelnica za vsa šola, torej ne za vsak razred posebej.

Seja glavnega odbora UJU v Beogradu. O tej seji poroča tovariš Šestan. S predsednikovim poročilom je bil zadovoljen. Dački dom je dogotovljen in bo v par letih izplačan. Dolga je na njem 400.000 Din. S podporo občine in ministrstva prosvete bo tudi to krito. Dom je važen tudi za nas, ker oddaja prenočišča učitelstvu po 10 Din za noč. Iz razgovora z načelnikom Osnovne nastave je spoznal, da bo slovenski načrt podlaga za končno stilizacijo pravilnika. Tudi glede uradniškega zakona je vse storjeno. Baje bodo izšle v kratkem določbe uradniškega zakona, ki se tičejo naših materialnih vprašanj. Končno izjavlja, da je bilo naše poverjenišтво med vsemi drugimi prvo na delu in zasluži vse naše zaupanje. Glede na pravi UJU se je sklenilo, da šteje izvršni odbor 10 članov, ki se mu pridajo še poverjeniki za seje vsaka dva meseca. V debati se pojasnjuje spor, ki je nastal med poverjeništvom in uredniškim odborom »Popotnika«. Tovariš Dimnik poroča podrobno o seji činovniškega saveza.

Seja glavnega odbora UJU v Beogradu.

O tej seji poroča tovariš Šestan. S predsednikovim poročilom je bil zadovoljen. Dački dom je dogotovljen in bo v par letih izplačan. Dolga je na njem 400.000 Din. S podporo občine in ministrstva prosvete bo tudi to krito.

Dom je važen tudi za nas, ker oddaja prenočišča učitelstvu po 10 Din za noč. Iz razgovora z načelnikom Osnovne nastave je spoznal, da bo slovenski načrt podlaga za končno stilizacijo pravilnika. Tudi glede uradniškega zakona je vse storjeno. Baje bodo izšle v kratkem določbe uradniškega zakona, ki se tičejo naših materialnih vprašanj. Končno izjavlja, da je bilo naše poverjenišťvo med vsemi drugimi prvo na delu in zasluži vse naše zaupanje. Glede na pravi UJU se je sklenilo, da šteje izvršni odbor 10 članov, ki se mu pridajo še poverjeniki za seje vsaka dva meseca.

V debati se pojasnjuje spor, ki je nastal med poverjeništvom in uredniškim odborom »Popotnika«.

Tovariš Dimnik poroča podrobno o seji činovniškega saveza.

Poročilo blagajnika.

Po kratkem poročilu o denarnem stanju poverjenišťva, priporoča tovariš blagajnik točno plačevanje članarine za naprej. Tudi mesečne prijave naj bodo točne.

Na željo tovariša Vranca se razdeli listki z epilogom uredništva »Popotnika«. Vsled tega se vname zopet v tej zadevi nova debata. Sprejme se predlog: Urednik »Popotnika« je avtonomen v toliko, v kolikor se tiče smernic, ki jih ima ta list. Dolžnost poverjenišťva pa je, da varuje načela organizacije in čast včlanjenih tovarišev. Vsled tega se odobri sklep ožjega sosveta o nadaljnjem urejanju »Popotnika«.

Učiteljska gospodarska poslovalnica.

Poroča referent tovariš Lovše: UGP je pokazala takoj v začetku lep uspeh. Samo na proviziji so dozdaj plačale trdke nad 19.000 Din. Izmed 834 šol je pa naročnikov samo 280. Če bi vsaka šola naročila le za 1500 Din potrebnih, potem bi imeli v blagajni 120.000 Din. Predsedniki naj svoje

članstvo točno informirajo o UGP, ki pošlje na zahtevo tudi predavatelje brezplačno. Vse pristopnice je doslej poslalo edino loškaško učiteljsko društvo.

V zvezi s tem se sprejme predlog tovariša Šestana: Glavna točka na naši letošnji pokrajinski skupščini naj razpravlja o gospodarski osamosvojitvi učiteljstva.

Letošnja pokrajinska skupščina.

Sklene se, da se bo letošnja pokrajinska skupščina vršila v Novem mestu, in sicer 19. in 20. julija.

Samostojni predloji.

Vsi odseki so izdelali svoje poslovniške, ki pa se bodo obravnavali na pokrajinski skupščini. Iz razloga, da je pokrajinska skupščina pred durmi, se odlože zanj tudi predlogi, ki jih je prejelo poverjenišťvo.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjenišťvo Ljubljana, dne 5. maja 1930.

Andrej Skulj, predsednik.

Josip Kobal, tajnik.

Prosveta in naš materialni položaj.

V razvoju vzgoje razlikujemo v glavnem tri epohe. V starem veku se je smatral nauk o vzgoji in izobraževanju za sestavni del politike. Protagonista te ideje sta bila poleg mnogih drugih Platon in Aristotel. V srednjem veku je bila vzgoja samo privrsek cerkvenih nauk in cerkvene politike. V novemštem času se pedagogika otesa varuštva cerkvene in državne politike in postaja odvisna od filozofije in psihologije. To dobo smemo imenovati pedagoški idealizem. Njeni protagonisti so bili Fichte, Pestalozzi, Fröbel, Schleiermacher, Herbart in dr. Pedagoški idealizem se je obdržal do pojava Partorpa in Dewa, tedaj pa se je pojavil v vzgoji nov element, namreč sociologija. S tem, da se ozira pri vzgoji in izobraževanju na sociologijo, dobiva pedagogika čedalje bolj karakter avtonomne vede in se danes kot taka v moderni družbi tudi tretira.

Začetniki evolucije vzgojnega in izobraževalnega pomena so predvsem ekonomsko socialni pogoji, vzporedno s temi pa je rastel tudi pomen učiteljskega poklica. Država, cerkev in družba mu skušajo dati čim več svojega specifičnega. Relativno vzeto, je položaj danes tak, da so se ti trije faktorji združili v učiteljskem poklicu. Država zahteva učiteljevo delo, za vzgojo in izobraževanje mladine, v skladu z njenimi interesi, cerkev zahteva zastopanje svojih, a družba, ki je poleg tega heterogena, zahteva zastopanje svojih interesov. Zakonodajalec, ki je reševal problem, vzgoje, se je moral ozirati in se je oziral na vse te elemente; ozirajoč se nanje, jih je normal in jih podal učitelstvu v izvrševanje.

Tudi napram drugim profesijam in drugim kategorijam uradništva niso ostale ravno dušne država, cerkev in družba, toda njih interesiranje za delo teh javnih delavcev od strani države, cerkve in družbe ni bilo niti zdaleka tako veliko, kot je to bil slučaj z učiteljskim poklicem.

Pomiriti pojem države s pojmom verskega prepričanja in družabne pravičnosti — to je učiteljski poklic. Ta poklic, idealno razumevan, a v bistvu je to lep ideal zahteva celega človeka, zahteva bitje, ki žrtvuje za druge tudi zadnji živec in zadnjo minuto. A to je zelo težko... In kolikor primitivnejša je socialna sredina, toliko težji je učiteljski poklic. V kulturnih državah bi bilo danes smešno zahtevati od učitelja, da je istočasno dober vzgojitelj, prvi ekonom in edini iniciator mnogih socialnih in kulturno prosvetnih ustanov — od našega učitelja se vse to zahteva. Od njega se zahteva, da mora biti živa enciklopedija, a ne da obvlada vse to samo teoretično, marveč tudi praktično. — Ali obstajajo ljudje s tako univerzalnimi sposobnostmi? V kaki dovršeno primitivni sredini ni končno niti težko biti povsod prvi, a k sreči takih dovršeno primitivnih sredin pri nas sploh ni, ali pa jih je zelo malo. Nasprotno obstajajo pri nas zelo napredne, dasi jih je morda zelo malo. Tendence družbe je, dvigniti se na višji kulturni nivo; s tem dviganjem se vrši istočasno tudi selekcija sposobnosti — in prišel bo čas, ko ne bodo mogli biti poedinci več enciklopedisti niti v teoriji, še manje pa v praksi.

Ampak, mi jugoslovenski učitelji moramo računati s takim faktom, kakršen je pri nas danes... Zakonodajalec nam je naložil, poleg dolžnosti, ki veljajo splošno za vse učiteljstvo (pouk) tudi specialne dolžnosti, ki niso nič lažje od splošnih in ki so posledica naših socialno-kulturnih razmer, to je izvenšolsko delo. Sprejetje enotnega šolskega zakona je zahtevalo tudi sprejetje novega učnega načrta. Momentano je ta še v projektu.

Posetite koncert pevskega zbora UJU, dne 10. maja v UNIONU!

Dasiravno ne predstavlja projekt nekaj definitivnega, vendar predstavlja gotovo osnovo, ki bo služila za definitivno redakcijo učnega načrta.

Ekonomske razmere učiteljstva so take, da ustvarjajo skrbi; šolanje je zvišano na tri najst let; število službenih let za penzijo je zvišano na tridesetpet; upraviteljske doklade

so ukinjene; ako sta zakonca oba v državni službi, prejema eden samo polovico draginskih doklad — in tako materialno stanje, povečano z ogromnimi dolžnostmi, nas mora dovesti do tega, da o tem problemu resno razmisljamo.

D. M. P.

Delo UJU Poverjeništvo Ljubljana in „Učiteljskega tovariša“ za čimboljši šolski zakon.

(Članki in razprave o šolskem zakonu objavljenih v „Učiteljskem tovarišu“.)

Leta 1918.:

Za slovenske obrtnike in naše obrtno šolstvo. »Učit. Tov.« št. 1., z dne 11. I., str. 2.

O reformi šolstva. J. Pahor. »Učit. Tov.« št. 1., z dne 11. I., str. 2.

O reformi šolstva. (Nadaljevanje). J. Pahor. »Učit. Tov.« št. 2., z dne 25. I., str. 2.

O reformi šolstva. (Konec). J. Pahor. »Učit. Tov.« št. 3., z dne 8. II., str. 2.

Podržavljenje okrajnih šolskih nadzornikov. »Učit. Tov.« št. 5., z dne 8. II., str. 1.

Načrt za preustrojitev našega šolstva. (P. Flere — poročilo na Zaveznem deleg. zborovanju 28. XII. 1917.) »Učit. Tov.« št. 6., z dne 22. III., str. 6.

Istrsko učiteljstvo v boju za kruh in po državljene okrajnih šolskih nadzornikov. »Učit. Tov.« št. 7., z dne 5. IV., str. 1.

Perspektiva mladih. »Učit. Tov.« št. 12., z dne 31. V., str. 1.

Načrt o preustrojitvi šolstva. »Učit. Tov.« št. 12., z dne 31. V., str. 2.

Perspektiva mladih. »Učit. Tov.« št. 13., 14., 15., z dne 14., 28. VI., 12. VII., str. 1.

Reforma učiteljskega. »Učit. Tov.« št. 15., z dne 12. VII., str. 1.

Vladni načrt o reformi učiteljskega in naše stališče napram njemu — izpreminjevalni predlogi. (P. Flere). »Učit. Tov.« št. 16., z dne 26. VII. Priloga.

Par odlomkov iz brošure »O šolski reformi«. (Dr. Lončar). »Učit. Tov.« št. 16., z dne 26. VII. Listek.

Par odlomkov iz brošure »O šolski reformi«. (Dr. Lončar). »Učit. Tov.« št. 17., z dne 9. VIII. Listek.

Načrt o preustrojitvi šolstva. »Učit. Tov.« št. 17., z dne 9. VIII., str. 2.

Reforma šolstva in naše stališče k vladnemu predlogu o reformi učiteljskega. (I. Dimnik). »Učit. Tov.« št. 18., z dne 23. VIII. Priloga.

Lex magistri — Predlog glede zakona o občinskem tajništvu in šolski kmetiji. »Učit. Tov.« št. 23., z dne 26. X., str. 1.

Spomenica narodni vladni SHS (preureditev šolstva in obče narodne vzgoje — izdela okvirnega zak. načrta našega šolstva in obče narodne vzgoje) Zaveza Jug. učit. in Slo. zveza. »Učit. Tov.« št. 25., z dne 4. XI., str. 1.

Krekov načrt o novi šoli (ustroj in ustanavljanje šol). »Učit. Tov.« št. 26., z dne 15. XI., str. 3.

1919.:

Reforma narodne šole in kmetijski pouk. »Učit. Tov.« št. 2., z dne 10. I., str. 3.

Enotnost našega šolstva. »Učit. Tov.« št. 4., z dne 24. I., str. 1.

Nov šolski zakon (izdalo uredništvo »Učit. Tov.« — Beseda narodni vladni SHS v Ljubljani — poverjeništvu za uk in bogočastje. »Učit. Tov.« št. 5., z dne 31. I., str. 3.

Ustanovitev meščanskih šol. »Učit. Tov.« št. 7., z dne 14. II., str. 3.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOSICEVA CESTA 14/II.

En gros. En detail.

Izdela in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

LISTEK.

† Tovarišci Kolnikovi.

Odporna noč in dan so groba vrata, al' dneva ne pove nobena pratka.

Fr. Prešeren, Sonetje.

Marsikdo iz naših krogov se posavlja — naše vrste se redčijo...

Večinoma tiho in neopazeno odideja tja, odkoder ni več vrnitve, kjer ni več trpljenja.

In tako si nas zapustila še ti, draga tovarišica. Poklicali so te tja nenadoma, da se nisi utegnila posloviti od nas. Nikdo ti ni stisnil roke v slovo. — Zagrebli so te, veliko in močno, kakor si bila in skoraj ne moremo verjeti, da spiš ti tam zunaj mesta pod to malo gomilo.

In vendar nas nisi zapustila popolnoma, saj duh tvoj bo živel med nami — in vedno se te bomo spominjali.

Vse, ki smo te poznale, vemo, da si bila dobra, predobra tovarišica. Najbolj pa smo spoznale tvojo blago dušo še sedaj, ko smo po tvojem odhodu zvedele za tvojo oporoko.

Ginjene smo, ker vidimo, kako si mislila na nas na svoje sotripinke in si zapustila »Društvo učiteljic« svoj težko prihranjeni denar in imetje.

Položila si nam temelj za dom in na tvojem kamnu hočemo zidati svojo stavbo.

Spomnil se te bomo, kakor smo te poznale, živahno, temperamentno in polno humorja. Kdor te je poznal, te ne pozabi tako hitro.

Nisi imela dosti službenih mest, saj si vztrajala v Radečah v lepem solnčnem Posavju celih 35 let. S hvaležnostjo se te spominja tamošnja mladina, saj ji ji vcepila toliko lepih naukov za življenje.

Spominjale se te bodo članice in prijateljice raznih ženskih društev, saj si prišla rada med nje — in se nisi bala dolgih voženj k raznim kongresom. Povsod so te rade sprejele, pri vseh si bila priljubljena.

S svojo živahnostjo si kratkočasila vse, saj nikdar nisi bila čemerna.

Po trudopolnem 39letnem službovanju si uživala pokoj le malo let. Ure so ti bile štete, in morala si v večnost k Njemu, ki ti je vdihnil življenje. Počivaj v miru, tovarišica draga!

A. C.

Nova doba za narodno vzgojo. »Učit. Tov.« št. 36., z dne 3. IX., str. 2.

Naše stališče k novemu načrtu zakona o narodnih šolah. (P. Flere — resolucije na zborovanju »Zavezne« delegacije 4. IX. 1919.). V načrtu prosv. odbora se ni oziralo na načrt, ki ga je sestavilo slov. učiteljstvo, zato je načrt nesprejemljiv. »Učit. Tov.« št. 37., z dne 10. IX., str. 1.

I. Načrt zakona o narodnih šolah (izdela od »Prosv. odbora« v Beogradu) v razpravo v učit. društvi in stavljanje predlogov. »Učit. Tov.« št. 38., z dne 17. IX., priloga.

Stališče »Zaveze« do načrta zakona o narodnih šolah — brez nas se ne sme odločati. »Učit. Tov.« št. 40., z dne 1. X., str. 2. in 3.

Zahteve a) francoskih in b) čeških vzgojiteljev pri reformi šolskega zakona. »Učit. Tov.« št. 44., z dne 31. XII.

1920.:

Načrt šol. zakona za Čehoslovaško republiko — izdela od učit. organizacij. »Učit. Tov.« št. 2., z dne 14. I., str. 2.

Stališče črnogorskega učiteljstva napram načrtu šol. zakona. (Hude). »Učit. Tov.« št. 4., z dne 28. I., str. 1.

Poročilo odseka o načrtu šol. zakona (na seji uprav. odbora Zaveze). »Učit. Tov.« št. 17., z dne 29. IV., str. 1.

Stališče socialnega učiteljstva v Srbiji k načrtu novega šol. zakona. »Učit. Tov.« št. 18. in 19., z dne 6. V. in 20. V., str. 1.

Krajni šolski sveti (odprava teh). »Učit. Tov.« št. 22., z dne 3. VI., str. 1.

III. Načrt zakona o narodnih šolah za kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. (Na temelju zak. načrta »Prosv. odbora« predelala »Zaveza jug. učit. v Ljubljani). Pripombe k gornjemu načrtu. — Uvod — načela. »Učit. Tov.« št. 23., z dne 10. VI., priloga.

Resolucija na I. kongresu jug. učit. v Beogradu: Zahteva, da sodeluje učiteljstvo pri osnovnošolski zakonodaji. »Učit. Tov.« št. 28., z dne 29. VII., str. 2.

Reforma učiteljske izobrazbe. »Učit. Tov.« št. 28., z dne 29. VII., str. 4.

Ustanavljanje nadaljevalnih tečajev (teza: gospodarsko-nadaljevalne šole — ustanavljanje). »Učit. Tov.« št. 31., z dne 19. VIII., str. 2.

Organizacija kmet. nadaljevalnih tečajev. (Rohrman). »Učit. Tov.« št. 36., z dne 23. IX., str. 2.

Učni načrt za kmet. nadaljevalne tečaje (Rohrman). »Učit. Tov.« št. 37., z dne 30. IX., str. 1.

Učni načrt za kmet. nadaljevalne tečaje (Rohrman). »Učit. Tov.« št. 38., z dne 7. X., str. 2.

(Dalje prihodnjič.)

Splošne vesti.

— Mednarodni učiteljski kongres v Pragi. V dne 22. do 28. aprila se je vršil v Pragi mednarodni učiteljski kongres, ki so se ga udeležili delegati 24 učiteljskih združenj iz 18 držav. Udeležence jugoslovenskega učiteljskega zastopala 5 članska delegacija pod vodstvom predsednika UJU tov. Petroviča.

— Savez čehoslovaškega učiteljstva je ukrenil vse, da uredi vsem delegatom prijetno in obenem tudi koristno bivanje v Pragi. Kongres so pozdravili čehoslovaški prosvetni minister dr. Derer, praški župan dr. Baksa in generalni tajnik Internacionalne federacije učiteljskih združenj.

— Prvi dan kongresa se je razpravljalo o temah: »Češka reformacija in njene pacifistične ideje« in »Internacionalni značaj pedagoškega dela J. A. Komenskoga.« Obe temi sta bili izčrpani in nad vse zanimivi. — V nadaljnjih dneh se je razpravljalo še o slednjih temah: »Laiška šola na čehoslovaškem« in »Obvezna pošolska vzgoja.« Predvajal se je tudi čehoslovaški šolski film »Iz delavnice človeštva.« — Odrejen je bil tudi čas za ogledovanje vseh prosvetnih in socialnih ustanov mesta Prage.

— Dne 25. aprila je sprejel predstavnike učiteljstva g. predsednik Masaryk, ki se je zelo zanimal za delo kongresa in se pustil informirati o vsem. Ob slovesu je delegatom še rekel: **Delajte, ker vaša moč je v vzgoji mladine.** — Dne 26. aprila dopoldne se je vršil kongres Internacionalne federacije učiteljskih združenj a popoldne so bili delegati sprejeti pri prosvetnem ministru g. dr. Dererju. — 27. aprila pa so se odpeljali vsi delegati v Karlove Vare, kjer so bili gosti združenja nemških učiteljev na čehoslovaškem.

— Učiteljstvu, ki poseti koncert. V soboto 10. t. m. se bo vršil v Unionu koncert pevskega zbora UJU. Ker je pričakovati precejšnjega obiska ravno od strani učiteljstva, se sestanemo po koncertu v prostorih restavracije Union.

— Učiteljski dom v Ljubljani se najiskreneje zahvaljuje tovarišem in tovarišicam z Vrhnike in okolice, ki so priredili 27. aprila 1930. na Vrhnikih dramo v 3. dejanju »Duše« in čisti dobiček 900 Din poslali domu. Da bi le naši mnogo posne-movalcev! — Jos. Kobač, blagajnik.

— Razstava UJU v Beogradu. Na mnogo vprašanja naših članov odgovarjamo, naj se ravna glede razstave in pošiljanja predmetov zanj po navodilih, ki jih je izdala prosvetna oblast. Opozarjamo jih ponovno na uvodni članek v zadnji številki »Učit. Tovariša«, kjer najdejo vse potrebno.

— Praktični učiteljski (usposobljenostni) izpiti se prične na državnem moškem učiteljskem v Mariboru v ponedeljek dne 16. junija ob 8. uri zjutraj. Le popolnoma pravilno opremljene prošnje naj priso po roke komisije uradnim potom vsaj do 5. junija. Posebna vabila k izpitu se ne bodo razpošiljala. Vse drugo bo razvidno od 8. junija dalje raz črne

deske v vestibulu državnega moškega učiteljskega ljišča.

— Usposobljenostne preizkušnje za osnovne šole se prične na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani dne 16. junija 1930. ob 8. uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje za pristup k usposobljenostni preizkušnji se naj predlože po običajni uradni poti pravočasno sreskemu šolskemu nadzorniku, da bodo najkasneje do 31. maja v rokah izpraševalne komisije. Kdor bi ne bil pripuščten, se bo pravočasno obvestil; posebna vabila k izpitu se ne bodo pošiljala.

Izpraševalna komisija za osnovne šole v Ljubljani.

— Seja širjega odbora Pedagoške centrale v Mariboru se bo vršila 17. t. m. na deški meščanski šoli v Mariboru. Začetek ob 14:30.

Na dnevnem redu je predavanje oblastnega šolskega nadzornika v pok. g. Senkoviča: »Poizkus združitve glavnih ciljev nove šole« in delovni program za prihodnje leto. Člane širjega odbora (društva do 50 pri Pedagoški centrali včlanjenih članov imajo po enega odbornika, 50 do 100 članov po dva, nad 100 članov po tri) vabimo k polnoštevilni udeležbi. Z ozirom na važno predavanje vabimo tudi vse drugo članstvo Pedagoške centrale.

Odbor.

— Bolgarska učiteljska predzobrazba.

Ko dovrši učenec progimnazijo vstopi v prvi razred pedagoške gimnazije (po naše učiteljske), ki traja 5 let. Prva tri leta je učni program te gimnazije isti, kot na ostalih gimnazijah (realnih in humanističnih) in na realni. Zato lahko vstopijo učenci tudi v 4. razred pedagoške gimnazije, ko dovršijo tri razrede realne ali katerekoli gimnazije, ker se šole v zadnjih dveh letih vrši čisto strokovni pouk. Ves pouk od ljudske šole do učiteljske mature traja 12 let. Absolvent ped. gimnazije postane le prvonačalni učitelj (poučuje le prva štiri šolska leta). Že par let nimajo po dveh letih prakse uvedenega državnega izpita. A prosvetno ministrstvo ga namerava vpeljati nanovo. — Takoj, ko kdo dovrši pedagoško šolo. Absolventi te šole so učitelji na progimnazijah ali šoli (po naše: višji narodni šoli). Tudi ti sedaj nimajo predpisanega državnega izpita. Polagati ga morajo le g mnazijski učitelji (profesorji). — Splošno so bolgarski učitelji sila ukažalni in porabijo vsako priliko za izpolnitev strokovne izobrazbe. Pri temu jih podpira tudi prosvetno ministrstvo, ki prireja vsakoletne obvezne dvomesečne pedagoške tečaje da se učitelji izpopolnijo v posameznih učnih strokah. Iz tega vidimo, da strokovna izobrazba bolgarskih učiteljev prav nič ne zaostaja za našo. Skoraj bi trdil, da gredo z duhom časa hitreje kakor mi.

— Zid.

— Zadnji opomin članstvu učiteljskega društva za kočevski okraj! Proti zamudni komi, ki do konca maja ne poravnajo svojih obveznosti napram društvu, se bo sodnijsko postopalo. To naj velja kot zadnji opomin zlasti starih zamudnikom. — Blagajničarka.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

Pokret učiteljic.

Vsem tovarišicam!

Na zadnjem zborovanju društva učiteljic so tovarišice spoznale na podlagi mnogih dejstev in primerov, da nam je to društvo za enkrat še nujno potrebno poleg skupne stanovske organizacije UJU. Da se bo pa društvo moglo dvigniti v pravo delavno zasednico, je potrebno sodelovanje vseh učiteljic. A k temu je treba predvsem da pristopijo vse tovarišice v društvo vse tovarišice. Obrnite se na poverjenice svojega sreza, ki jim je odbor poslal posebno okrožnico z nekaterimi navodili v to svrhu, ali pa direktno na društveni odbor, dokler delovanje poverjenic še ni zadostno organizirano.

Odbor, ki se je pojačil z mnogimi delavoljnimi tovarišicami, ima najboljšo voljo, da realizira delovni program, da stori po možnosti vse za podvig društva. A ves napor odbora bo ostal brezuspešen, društvo mrtvo, če ne bodo naše tovarišice z dežele stopile v živ kontakt z nami, nam pomagale v našem delu nam svetovale ter nas opozarjale na vse, kar se jim zdi potrebno, da ukrenemo, bodisi z ozirom na naš prosvetni ali stanovski delokrog. Zato apeliramo na tovariško in žensko solidarnost in vas ponovno vabimo, da pristopite k društvu čim prej, da bomo imele točen pregled o našem članstvu.

Za slučaj, da je katera od tovarišic v zadnjem poročilu prezrla seznam naših poverjenic, jih navajamo ponovno: Za srez Črnomelj: Mimi Korenova, Draščič pri Metliki; za srez Kamnik: Marija Rupnik, Kamnik; za srez Kočevje: Slava Zupanec, Ribnica; za srez Kranj: Karolina Zupancič, Krize pri Trzinu; za srez Krško: Slava Vidmar, Leskovec pri Vidmu; za srez Laško: Marija Omerza, Trbovlje; za srez Ljubljanska okolica, vzhodni del: Obersnu Petra, Vrhnika; zahodni del: Mara Jarc, Hrušica; za srez Logatec: Dolenc Marija, Planina pri Rakeku; za srez Novo mesto: Sušnik Milena, Novo mesto in Tavčelj Saša, Hinje; za srez Radovljica: Milena Bratina, Radovljica.

Ponovno tudi sporočamo, da je vsako soboto od 6. do 7. ure zvečer nekaj društevskih odbornic na razpolago tovarišicam, ki žele kakih informacij ali razgovora, in sicer v I. nadstropju Učiteljske tiskarne, sprednje poslopje (čitalnica).

A. V.

Stanovska organizacija UJU

Iz društev:

Vabila:

= BREŽIŠKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo 10. maja t. l. v Senovem. Začetek ob 9. uri. Važna poročila! Pridite vsi!

= LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto 17. maja 1930. ob 9. uri v telovadnici II. deške osnovne šole na Cobjovi cesti s sledečim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Zdravstveno-vzgojno predavanje g. dr. Misa. 3. Volitve delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. 4. Slučajnosti.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA bo zborovalo v soboto dne 17. maja 1930. ob 10. uri pri Sv. Juriju na Goričkem. Na dnevnem redu je poleg zelo aktualnih poročil tudi predavanje tov. Antauerja o praktičnem delu v elementarnem razredu ter predavanje o Učiteljski gospodarski poslovalnici. Udeleženci naj se prigrasijo radi obedom tov. Černiču. Iz Murske Sobote vozi poseben avto, reflektanti na vožnjo se prigrasijo tov. tajniku. Tov. blagajnik je razposlal vsem obračune za I. polletje. Prosimo, da vsak poravnava zaostale obveznosti do 10. maja 1930. Kdor ne bo poravnal vseh obveznosti napram društvu, se mu s 1. junijem ustavi časopisi. — Odbor.

= KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto 17. maja 1930. v Komendi. Začetek ob 9. uri. Dnevni red: 1. Otroška psihologija s posebnim ozirom na začetni stvarni pouk. (Predavatelj g. sreski šolski referent tov. Lukežič). 2. Poročilo o seji širjega sosveta. 3. Stanovske zadeve. 4. Učiteljska gospodarska poslovalnica. (Referent g. šolski upravitelj tov. Stravs). 5. Predlogi. 6. Slučajnosti. — Odbor.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ napravi v soboto dne 17. maja 1930. pešizlet na Krko, kjer se vrši zborovanje s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsedstva. 2. Predavanje: »Za kon o narodnih šolah in kmetijah«. 3. Slučajnosti. — Po zborovanju obiščemo Mušljavo (Jurčič) in se vrnemo preko Stične. — V slučaju slabega vremena se bo vršilo zborovanje v Dobropoljah — osnovna šola. — Za kosilo se je javiti tov. upravitelju deške osnovne šole v Ribnici najkasneje do 14. maja.

H. Kmet, t. č. preds. Čokova, t. č. tajnica.

Poročila:

+ POROČILO O REDNEM OBČNEM ZBORU SAVINJSKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA, ki se je vršilo dne 13. februarja 1930. ob 13. uri na Gomilskem. Navzočih izmed 36 članov(ic) 22, t. j. 61%.

K 1. Predsednik pozdravi vse navzoče, zlasti pa predavatelja g. prof. Srečka Brodarja, ki se je radevolje odzval vabilu; dalje novo članico go. Silvo Rojnik-Turnšek. Zastupila nas je tudi večletna članica gđe. Ela Križeva, ki je bila premeščena v Maribor; brez vsakega vzroka in pojasnila pa je izstopil tov. Adolf Polanc iz Polzele.

K 2. Z ozirom na prečitane dopise se sklene:

a) Pevskemu zboru UJU za turnejo po Čehoslovanskem se nakaže iz društvene blagajne celoleten znesek.

b) Glede stanja in položaja v organizaciji, odnosno o akciji Izvršnega odbora pri sestavljanju pravilnika k novemu šolskemu zakonu sledeče: Splošno mnenje je, dokler uživa poverjenišvo zaupanje svojega članstva, naj ne zahteva informacij v tako nujnih slučajih od posameznih društev, temveč naj ukrene vse potrebne poverjenišvo samo po svoji uvidevnosti.

K 3. Predsednik poda nato poročilo o seji širjega sosveta v Celju dne 5. jan. 1930.

K 4. Posamezni funkcionarji podajo nato svoja letna poročila. Izvoli se soglasno prejšnji odbor. Konstituiral se je takole: Predsednik Jože Jarh, podpredsednik Bogomir Zdošek, tajnik Makso Tomažič, blagajničarka Mar. Puncerjeva, odbornika Sevnik in Lojze Lušin, pregledovalca računov Šega in Rožanc, namestnika Virantova in Urek.

K 5. Nad vse zanimivo pa je bilo predavanje prof. celjske gimnazije g. Srečka Brodarja o »Prazgodovinskih najdbah na Olševici«. Predavanje je obsegalo dva dela:

a) V uvodu nas je predavatelj seznanil v glavnih potezih z razvojem zemeljske oble kot take.

b) V drugem delu pa nas je na podlagi skiptičnih slik v duhu vodil po okolici in končno po jami sami ter nas seznanil s svojimi odkritji. Trditev, da je v tej jami prebival tudi pračlovek, je skušal podpreti in dokazati s številnimi izkopanimi predmeti, katere je napravila roka pračloveka kakor: razna bodala in drugo orodje in orožje.

Članstvo je bilo za redko in nad vse zanimivo predavanje zelo zadovoljno, kar je predsednik v svojem zahvalnem govoru tudi poudaril.

Jos. Jarh, preds. Makso Tomažič, tajnik.

+ SVETOLENARSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo svoje 3. zborovanje dne 8. marca 1930. pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Statistika: Učiteljstva v okraju 51, včlanjenih 51 + 2 upokojenca, navzočih 27, t. j. 51%.

I. Tov. predsednik otvori zborovanje, pozdravi navzoče, ki se niso ustrašili slabega vremena ter prihiteli, da se sestanemo tret-

jič v tekočem šolskem letu. Omenja, da sta zaradi premestitve zapustili naše društvo tov. Beloglavec-Krajnc Draga in Penko-Conč Ela. — Na novo so pristopile v naše društvo tov.: Kotnik Emilija, Škerlj Darinka in Zorko Valerija. Tov. predsednik jim želi, da bi se prav dobro počutile med nami.

Prečitajo se došli dopisi. Sprejmejo se sledeči predlogi: 1. Potni stroški delegatov za skupščine se naj plačujejo iz skupne blagajne poverjenišva, ker društva, ki imajo majhno število članov in so vrh tega še oddaljena od prometnih središč, ne morejo pošiljati mnogokrat svojih delegatov, ker jim tega ne dovoljujejo finančne razmere.

2. Potrebno bo, da se uredijo poverjenišva po sekcijah, ki odgovarjajo banovinom.

3. Članstvo se stavi na stališče, naj bo društveni aparat UJU čim enostavnejši.

4. Pevskemu zboru se nakaže celoleten prispevek.

5. Zaradi sporov glede člankov »Popotnika« se odobri postopanje poverjenišva, kajti v naši pedagoški reviji se nikakor ne sme blatiti naš stan.

6. Tov. predsednik poziva učiteljstvo, da naj posveča nabiranju naročnikov za Mladinsko Matico vso skrb, da bo letošnje število naročnikov doseglo vsaj število lanskega leta.

Prečitata se zapisnika zadnjega zborovanja in odborove seje, ki se soglasno sprejmeta.

Iz blagajniškega poročila se je povzelo, da so obveznosti napram poverjeništvu poravnane.

Poročilo o seji širjega sosveta, ki se je vršila meseca januarja v Celju, je podal tov. predsednik.

II. Poročilo o samoizobraževalnem gibanju zaradi kratko odmerjenega časa odpade.

III. Tov. Grögl je podal nekaj misli o delovni šoli. Primerjal je staro šolo z novo aktivno; mestne šole s šolami na deželi. Razvila se je živahna debata, v katero je possegalo vse učiteljstvo.

IV. Tov. Štuhec poda statistiko o izvenšolskem delovanju učiteljstva v našem društvu. Razveseljivo je, da se učiteljstvo z malimi izjemami udeležuje pri Sokolu, pri raznih pevskih društvih, pri čitalnicah, na kmetjsko in gospodinjstvo nadaljevalnih šolah, na obrtnih šolah itd.

V. Prihodnje zborovanje bo meseca maja. Kraj in datum zborovanja se objavi pravočasno v »Učit. Tovarišu«.

Velnar, I. r. preds. Žigart Avgusta, tajnica.

+ NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 6. aprila v Novem mestu.

Tovariš predsednik pozdravi navzoče ter otvori zborovanje.

1. Prečitajo se došli dopisi, katerim je sledila krajša debata.

2. Načrt pravil UJU. Tovarišica Koželjeva in tov. L. Ivanetič sta temeljito preštudirala pravila. Poročevalec tov. Ivanetič je med drugim mnenja, da ostane tudi še nadalje 5 poverjeništev z dosedanjimi sedeži. K temu predlaga tov. V. Menard, naj bi se 5 poverjeništev izpremenilo v 9 sekcij, ki naj bi se krile s teritorijem banovin. — Večina zborovalcev soglaša s tem predlogom.

Članstvo se nadalje obveže, da prispeva mesečno primeren prispevek sekciji Dravske banovine UJU v ta namen, da nosi isto vse stroške za delegate in predsednike k sejam širjega in ožjega sosveta ter pokrajinske in glavne skupščine.

Po projektu naj bi se društveni funkcije narj volili z vzklikom le tedaj, ako se strinjajo s tem vsi navzoči ako pa je le eden navzočih proti temu, tedaj naj se voli z listki. Zborovalci pa so mnenja, da je možna volitev z vzklikom že tedaj, ako soglaša s tem 2/3 navzočih.

3. Kmetijsko-nadaljevalno šolstvo. Tov. Iv. Kržišnik je izčrpno poročal o važnosti takih šol, o težkočah njih ustanovitve itd. Kmetijsko-nadaljevalne šole ne koristijo le narodu, koristijo tudi učiteljstvu, ker mu je dana tu lepa prilika in velika možnost spoznati narodovo dušo, narodove težnje, njegove slabosti in zahteve. Vsled sodelovanja v taki šoli pravi referent, je spoznal, da nudi osnovna šola mnogo premalo za življenje. — Razpravljal je nadalje tudi o takih šolah v Nemčiji in Avstriji. Namen kmetijsko-nadaljevalnih šol v Nemčiji je vzbuditi v ljudstvu ljubezen do domače grude ter tako za braniti ljudstvu beg v mesta; Avstrija pa se hoče potom njih kolikor mogoče osamosvojiti. Referent je mnenja, da se ni bati pri nas, da bi kmet pustil svoj dom ter odšel v mesto, zato je namen naših kmetijsko-nadaljevalnih šol le ta, dvigniti kmetijstvo kolikor mogoče visoko.

Referatu je sledila jako živahna debata. Med drugim so bili zborovalci mnenja, da se je začel tudi pri nas beg v mesta in naloga teh šol bodi poleg drugih tudi ta, vzbuditi v mladih ljudeh ljubezen do doma in domače grude. Sleherni naj se zaveda, da je narodu prav tako potreben, kakor je potreben obrtnik, uradnik itd.

Tov. predsednik se je zahvalil predavatelju za njegovo predavanje še posebno zato, ker je izzvalo živahno debato.

4. Slučajnosti. Tov. predsednik je opozoril zborovalce, da praznuje upok. učitelj in mladinski pisatelj Janko Leban (Kandija) v kratkem 75. rojstni dan ter 60letnico literarnega dela. Učiteljstvo je zbralo takoj majhen dar, katerega mu bo izročil tov. predsednik.

Referat tov. Tince Rodičeve je odpadel vsled smrti v njenem ožjem sorodstvu. — Zaradi pomanjkanja časa se je odložil tudi referat tov. Zukočva.

Obleke za gospode

zadnjih vzorcev in najnovejših krojev, boste najugodnejše kupite pri

F. LUKIČ

Ljubljana, Stritarjeva ul. 9

Prihodnje zborovanje bo v maju ali juniju.

Ker ni bilo drugih predlogov in nasvetov, je tov. predsednik zaključil zborovanje.

Pirnat Viktor, preds. Smolik Mar., tajnica.

+ SLOVENJEBISTRISKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v soboto dne 22. marca v Slov. Bistrici.

Število učiteljstva v okraju 60, število članstva 60, navzočih 52, t. j. 86%. Manjka 8, opravičeno 4, neopravičeno 4. — Zopet ni bila zastopana po nobenem članu šola Zgor. Poljskava in Venčeselj.

Predsednik društva otvori ob določeni uri zborovanje, pozdravi navzoče, osobito še tovarišico Bračičevo iz Maribora, ki se je odzvala naši prošnji ter prevzela predavanje »O svetovnem kongresu učiteljstva v Helsingforsu«, katerega se je sama tudi osebno udeležila.

Tajnik prečita zapisnik zadnjega zborovanja in zapisnik odborove seje. Predsednik poda pojasnila k obema zapisnim koma in poroča o izvršitvi sklepov, storjenih pri zadnjem zborovanju in odborovi seji. Po daljši debati se oba zapisnika odobrita.

Nato poda predsednik splošno situacijsko poročilo. Vzpodbuja članstvo k vztrajnosti, naj ne bo malodušno vsled začasnih neuspehov v borbi za naš gmetni položaj. Naše delo v organizaciji se mora podvojiti, v strnjenih vrstah vsi na delo za naše prave.

Poroča o seji širjega sosveta UJU. Omenja obširno poročilo tov. poverjenika Skulja o nesoglasju med poverjeništvom in nekaterimi društvi, ki že dolgo časa razjeda naše vrste ter je tudi našemu ugledu mnogo škodovalo ter nas postavilo v čudno luč needinstva. Omeni, da je bistvo tega spora boj osebnosti. Članstvo je poseglo živahno v debato in ponovno je bilo poudarjeno stališče, da se naj slične zadeve razpravljajo pred našim razsodiščem in ne v časopisju v nejasnih člankih, ki članstvo samo begajo in ustvarjajo nezdravo psihozo. Nadalje poroča podrobno o delu poverjenišva za izboljšanje materialnega položaja učiteljstva. Kar se ni doseglo z zakonom, se skuša dobiti s pravilnikom, ki bo v najkrajšem času izšel. Poverjenišvo tudi pazno zasleduje preureditev obč. činovniškega zakona, da pride tudi pri tem učiteljstvo do prave veljave.

Dopisi: Razpravljalo se je o sledečih dopisih poverjenišva:

a) Prispevek za učiteljski pevski zbor. Z ozirom na predstoječo turnejo v ČSR, se nakaže celoletna članarina temu odseku.

b) Razpravljalo se je o načrtu pravil UJU ter so se k istemu dostavili dodatni predlogi.

c) Nesporazum med uredniškim konzorcijem »Popotnika« in poverjeništvom. Popolnoma soglašamo s poverjeništvom.

d) Glede članarine za Učiteljski dom. — Vsak član tukajšnjega učiteljskega društva je tudi član učiteljskega doma v Mariboru.

Predsednik apelira na članstvo, da tudi letos z vso marljivostjo delujejo za našo »Mladinsko Matico« in naš mladinski list »Naš rod«.

Voli se nov odbor tukajšnje sreske učiteljske knjižnice, in sicer: Miloš Tajnik, Ottilija Feigel, Metlika Florentina, Logar Nita in Čeh Branko. — Sklene se, da ta odbor sestavi seznam vseh v knjižnici se nahajajočih knjig in ga pošlje vsem šolskim upraviteljstvom v okraju.

Sledi predavanje tov. Bračičeve »O svetovnem kongresu učiteljstva v Helsingforsu«. Predavanje je bilo podano temeljito z raznimi slikami, knjigami in ilustracijami. Prav zanimivo je bilo tu opazovati na raznih narodih sveta, po kakšnih metodah stremijo doseči čim popolnejšo vzgojo in izobrazbo naraščaja. Za zanimivo predavanje se ji predsednik, kakor tudi članstvo najlepše zahvali.

Prihodnje zborovanje se vrši 10. maja nika ob 10. uri v Spod. Poljskavi v šoli. Miloš Tajnik, preds. Čeh Branko, tajnik.

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 7. aprila v Ptujju.

Situacijsko poročilo. V okraju je 165 učiteljev in učiteljic, od teh je včlanjenih v UJU 152 in navzočih 50 bili na zborovanju 103 člani, t. j. 67,6%.

Po otvoritvi zborovanja se spominja tovariš predsednik umrlega upokojenega tov. Klemenčiča Ivana, ki je bil dne 4. marca v Mariboru položen k večnemu počitku.

Došli dopisi so se prečitali ter se je o vsakem posebej debatiralo. V debato so posegali tov. Lešnik, Musek, Sel, Šterk, Rusjan, Jurančič, Šestan, Jančič, Kaukler.

Glede Mladinske Maticе se je sklenilo, da napne učiteljstvo, kljub vsestranskemu pobiranju denarnih prispevkov med učenci vse sile, da se doseže, če ne več vsaj lanskoletno število naročnikov.

Glede potnin za delegate se sklene, da se bo delovalo na to, da se v novih pravilih UJU, ki se bodo sprejela na skupščini v Beogradu, zniža število delegatov za posamezna društva tako da naj pride na vsakih 100 članov po 1 delegat.

V principu je društvo za predlog poverjenišva. Le, ako bi društvo poslalo manj delegatov, kakor mu jih po številu članov

pripada, naj bi se društvu preostala potnina vrnila, ali kako drugače vračunala.

Ker je bilo dosedaj učiteljstvo prezrtogled izboljšanja gmetnega položaja, naj se javnosti pokaže, da je učiteljstvo tisti stan, ki izven svoje službe največ dela za prosvetevanje naroda. Morda se končno tudi učiteljstvu izpolnijo srčne želje.

Pozdrave mariborske sokolske župe je prinesel zbranim tov. Šterk. Orisal je delovanje Sokola pred in med vojno ter po vojni, strnjenje vseh sokolskih mas v Sokolu kraljevine Jugoslavije ter je pozval navzoče, da se v čim večjem številu lotijo sokolskega dela med narodom.

Samoizobrazba. O tej točki dnevnega reda se ni razpravljalo.

Solska reforma. Tov. Hasl Drago, meščanskošolski učitelj, je govoril o pouku petja, kakor si ga je zamislila nova šola. Razložil je stališče, ki ga zavzema šola na pram petju. Razdelil je dobo otroka glede petja na razna razdobja, ki zahtevajo vsako posebej posebno obravnavo petja.

Slednjič je pa praktično pokazal z učeneci svojega zavoda, kako na podlagi skale nauči učenca, da strumno zadenejo vsak glas, kako si na podlagi skale ustvarjajo po naroku in sami različne arije. Pokazal je, kako se pojo pravilno vokali. Slednjič so učenci našli danemu besedilu napev, ki se je potem z notami napisal na tablo. Da so učenci dospeli v petju tako daleč, je trebalo gotovo obilo truda, časa, pa tudi ljubezni in dobrote od strani učitelja.

Učiteljstvo mu je izreklo s priznanjem zahvalo za predavanje.

Izvenšolsko delo. O tem se je govorilo le toliko, da se bo zbrala statistika izvenšolskega dela v okraju.

Slučajnosti. Tov. Musek je poročal o občnem zboru Učiteljskega doma v Mariboru. Članarina za posameznika znaša letno 10 Din.

Sprejet je bil predlog tovarišice Kanceler, da pristopi celokupno učiteljstvo kot član k Učiteljskemu domu, ter da se ta članarina pobira skupno z društveno članarino.

Tov. blagajničarka poda kratko poročilo ter prosi, da se plača še 11. rok članarine, da ne bo primanjkljaja. Sklene se, da o tem odloči izredni občni zbor, ki bo pred prihodnjim zborovanjem.

O Gospodarski poslovalnici govori tov. Jančič ter sporoči navzočim vse želje iste.

Tov. Kaukler pa prosi zastopnika učiteljstva tukajšnjega okraja v poverjeništvu, da opozori tov. urednika »Učit. Tovariša«, da opusti uredniške opombe pri člankih, ki se tičejo gmetnega položaja učiteljstva ker take opombe vzamejo člankom učinkovitost.

Glede stanarin učiteljstva pa predlaga tov. Jančič, da naj se pridruži tukajšnje učiteljstvo izjavi šmarsko-rogaškega učiteljstva. — Predlog je bil sprejet.

Prihodnje zborovanje bo 12. maja 1930. ob 10. uri.

D. Iv. Šestan, preds. Kaukler V., t. č. tajnica.

+ BELOKRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 12. aprila 1930. v Črnomlju. Tovariš predsednik otvori zborovanje in poziva navzoče, da pazno sledijo vsem predavanjem, da bodo v debatah stvarni in izčrpni. Graja pojave v društvu, ki so čisto brez idejne in ideološke osnovanosti in imajo za posledico izstop iz društva. Nato prečita dopis tov. Tončiča, s katerim odlaga funkcijo podpredsednika in izstopa iz društva in ki je bil brez vsake debate sprejet, in ostale dopise, došle od zadnjega zborovanja.

V srežu je 97 učnih moči, od teh organiziranih 86, na zborovanju navzočih 42, kar znaša 49%.

Dr. Basaj je v svojem predavanju »Za družništvo« izčrpno in v primerni obliki orisal gospodarski liberalizem katerega konsekvence je bil kapitalistični sestav, ki pa bo nujno rodil socializacijo gotovih proizvodnih sredstev in gotovih produktov. To pa ne v obliki kolektivizacije, kakor jo izvajajo boljševizem, temveč v obliki zadružništva zapadnega, predvsem angleškega tipa.

Zadružništvo pa ne bo samo obvarovalo gospodarsko slabih od premoči gospodarsko jakih, temveč vsebuje in razvija v človeku tudi moralne etične in socialne pozitivne vrednote, treznost, varčevanje, čut odgovornosti in druge, ki so elementi prave osebnosti.

V debato sta posegla tov. Ljubič, ki je na podlagi tega referata pokazal pot naše samoizobrazbe, ki jo naj v tej smeri vrši OIO; le na podlagi gospodarske in kulturne strukture raznih razvojnih dob, katerih koreninijo tudi današnje razmere, nam bo mogoče proučevati in spoznati vse negativne in pozitivne vrednote današnje dobe, današnjega človeka, njegove potrebe in zahteve; tovariš Mencej ki je poudarjal, da je spričo nerazumevanja važnosti zadružništva, njega razvoj iluzoričen vse dotlej, dokler ne bo ljudstvo spoznalo bistva zadružništva.

Tov. Mencej je v svojem referatu »Glavnostruje v sodobnem šolstvu« pokazal v ideološkem in didaktično-metodološkem pogledu sodobne struje v pedagogiji.

Pod vodstvom tov. nadzornika Vizjaka se je razvila nato živahna debata o postopku pri posameznih predmetih v šolski praksi. Potem ko je dal še nekaj navodil upraviteljem v administraciji, je bilo zborovanje zaključeno.

Ljubič M., t. č. preds. Dolenc St., t. č. tajnik.

FOTO-APARATE kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO je zborovalo dne 9. aprila t. l.

Statistika: Število članov 74. navzočih 74. Tovariš predsednik odpravi zborovanje, pozdravi navzoče, graja mlajšost in nezanimanje odsotnih, apelira na točnost in prosi članstvo naj posveča več pozornosti poteku zborovanja. Nato poda kratko sliko o poteku in razpletu društvene krize, katero je društvo srečno prebolelo.

Dopisi: Glede obveznega mesečnega prispevka za Učiteljski dom v Mariboru se sklence, da pristopi vsak član z letnim zneskom 10 Din.

Glede poravnave stroškov društvenim delegatom se sklence, da naj plačujejo to društva sama.

O spremembi pravil se je razvila daljša debata. Sprejet je bil predlog, da naj se sekcije UJU krijejo z upravnimi enotami 9+1 (Beograd) = 10. Nadalje se je izrazila želja, da naj bi imela organizacija svoje centralno glasilo, ki naj bi bilo nekaka duhovna vez med sekcijama. Sekcije bi ohranile svoja dosedanja glasila.

Slučajnosti: Tovariš Vrane pojasni vzrok zapoznelosti »Popotnika« in zvrca krivdo na poverjeništvu. Tovarišica Tomažičeva predlaga, naj poverjeništvu na merodajnem mestu urgira povračilo odtegljajev za nabavljale zadruge in za kuluk.

J. Lukman, preds. Cibic, tajnik.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA je imelo dne 5. aprila zborovanje v državni osnovni šoli v Murski Soboti.

Tovariš predsednik je odpravi zborovanje s tovariškim pozdravom. Spomnil se je pri otvoritvi onih, ki so bili premeščeni v naš srez, a tovarišem, ki so zapustili naše društvo, pošilja pozdrave in zahvalo za delo v Prekmurju. V imenu zveze »Kulturnih društev« bo predaval popoldne ob 2. uri tov. Skala.

Zapisnik zadnjega zborovanja se je odobril. (Izostal je samo poziv, da se nevlanjene tovariše povabi k pristopu).

Tovariš predsednik je podal situacijsko poročilo od januarja naprej. Po zakonu o narodnih šolah bi moral iziti tudi poslovnik. Poverjeništvu ni držalo rok križem! Intenzivno je delalo pri sestavi predlogov k poslovniku, pa tudi dostavke k še nejasnim točkam v zakonu. Tudi naše društvo je odposlalo poverjeništvu več predlogov. V izvajanju se je dotaknil tudi nesporazuma med »Popotnikom« in poverjeništvom. Dopis št. 716 natančno navaja vzroke nesporazuma. Korak, ki ga je napravilo poverjeništvu, je bil takten in je zavzel edino pravo stališče za ohranjanje stanovskega ugleda.

Predsednik se je obenem spomnil triumfalne turnee učiteljskega pevskega zbora, ki je ponesel slovensko pesem med severne brate Čehe in Slovake. Ta pesem odpira slovenskemu učitelstvu vrata časti in slave, ugleda in ponosa.

Kaj doprinaša moč organizacije, je pokazal dne 25. marca občni zbor Učiteljskega doma v Mariboru. Učiteljski dom bo v letu 1932. že stal. Morda bo zbudil iz zapanosti tudi one, ki le malobrižno gledajo uspehe organizacije. (In Učiteljski dom v Ljubljani? — Op. pov.).

Tovariš tajnik je prečital došle dopise, katere je društvo pretreslo in rešilo, kakor sledi:

Glede okrožnice št. 666 je izjavilo društvo, naj se plačuje kot do sedaj. V zvezi z dopisom 613, je prejel blagajnik naročilo, da izplača pevskega zboru celoletni prispevek. Okrožnici št. 730 glede propagande Mladinske Matice bo posvetilo učitelstvo vse moči. Dosedanji količnik 10% se mora povečati vsaj na 15%.

Osvojil se je tudi predlog, da se samostojno izobraževalni tečaj, kakršni so bili do sedaj, ukinejo.

Dopis dolnjelendavskega učiteljskega društva: Domožnanstvo za Prekmurje. Sklenilo se je referirati pri domačih konferencah na vseh šolah in zbirati gradivo. V jesenskem času se bo zbralo gradivo in predalo tov. Benkoviču, ki bo snov uredil in odstopil dolnjelendavskemu društvu.

Razen teh sklepov je sprejelo društvo tudi resolucijo v zadevi stanarine.

Tovariš blagajnik poroča, da dolguje društvo do danes poverjeništvu okoli 6000 dinarjev, a neporavnane članarine je 12.000 Din. Tovariši upravitelji morajo odtrgati od mesečnih prejemkov znesek za društvo, drugače bo vladal vedno nered.

Učiteljsko društvo je dosedaj prispevalo za Učiteljski dom v Mariboru 7000 Din. Prispevke se pa lahko odrajuje, ako se redno prejema članarino.

Ob sklepu se je določilo prihodnje zborovanje v mesecu maju, in sicer pri Sv. Juriju. Natančneje se določi v stanovskem glasilu.

Ciril Hočevnar, preds. Fr. Gabrijelčič, tajnik.

Nove knjige.

—k Kulturna izložba Julijske Krajine. 27. aprila do 7. maja 1930. Izdao Odbor za Kulturno izložbo Julijske Krajine. — Beograd 1930. g. V katalogu so po številkah urejena imena vseh razstavljenih umetniških del, priobčenih pa je v njem tudi 21 reprodukcij razstavljenih slik in skulptur.

—k Bridges T. C.: Na pomoč! — Grazia Deledda: Novele. Ljudska knjižnica, 33. zvezek. V Ljubljani, 1929. Založila Jugoslovanska knjigarna. Str. 301, cena 30 Din, vezana knjiga 42 Din.

Ljudska knjižnica, ki je objavila zadnja leta toliko upravnih izbranih povesti in romanov, ter se je uvedla že v najširše plasti našega naroda, nas je zopet razveselila z novim, velezanimivim ter od prve do zadnje

strani enako napetim delom »Na pomoč!« Prepričani smo, da bo našel tudi ta zvezek Ljudske knjižnice enako zveste in navdušene bralce in kupovalce kakor prejšnji, saj je tudi cena glede na obseg okusno in trpežno izdajo skrajno nizka.

—k Radio Ljubljana, ilustrirani tednik za radiofonijo št. 18. od 4. do 10. maja 1930. — Pravkar izišla 18. številka edinega našega tednika za radiofonijo ima sledečo vsebino: Televizija (F. B., se nadaljuje). Na domačem valu (Razgovor z Antonom Šubljem). Prosvetni radio. Najboljše iz etra. Val Omega. Izviren slovenski radio-roman (nadaljevanje). Jezikovni tečaj. Stalni program glavnih evropskih radio-postaj, I. del (kot priloga I. k št. 18., II. del v prihodnji številki. — Posebej opozarjamo v tej številki na velezanimivi članek o televiziji, ki na podlagi najnovejših dognanj razlaga in riše sodobno stanje v radio-tehniko trenutno najaktualnejšega problema televizije. Druga zanimivost, ki jo bo mogel praktično uprabit vsak lastnik radio-aparata, je stalni program glavnih evropskih radio-postaj, katerega I. del je izšel v tej, II. del pa izide v prihodnji številki.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—.

Posečajte hotel Mariborski dvor, Andrej Oset — kopalnice, klubove sobe, prenočišča, garaže.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam in čitateljem se za likanje, čiščenje, popravljanje tudi obračanja garderobe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.

Priporoča se trdka

IGN. ŽARGI „PRI NIZKI CENI“ LJUBLJANA, Sv. Petra cesta

Majniški izlet na Bled

Vsem šolam, šolskim vodstvom in zavodom naznajo, da smo tudi letos napravili najnižje cene, da omogočimo Vaši mladini izlet na Bled.

Hotel in restavracija na Blejskem gradu, nudi vsakemu še tako skromnemu učencu možnost udeležiti se lepega izleta na Bled.

Očarljivo lep razgled na jezero in Triglavsko pogorje! Velika grajska terasa primerna za igre na prostem!

Prepričajte se in čitajte naš

CENIK

Zajtrk ali južina: kava, čaj ali mleko z 2 kruhoma	Din 3.—
Kosilo: I. vrste: juha, pečenka, 2 prikuhi, močnata jed	16.—
II. vrste: juha, govedina, 2 prikuhi	10.—
III. vrste: juha, pražen krompir, salata	6.—
Večerja: I. vrste: pečenka, krompir, salata	10.—
II. vrste: rižota s salato ali golaš s krompirjem	8.—
Okrepčila: Malinovec, limonada 1/4 l	2.—
Prenočišče: Ležišče s perilom za osebo	6.—
ležišče na žimnicah	3.—

Sobe so čiste in snažne, kuhinja izborna, porcije velike!!! Pri udeležbi 30 učencev in naročilu hrane I. ali II. vrste dobite 2 revna učenca isto hrano zastoj kakor tudi prenočišče.

Za obilno udeležbo in pravočasno napoved se toplo priporoča

UPRAVA HOTELA GRAD, BLED

Najnovejši modeli.

Oglejte si igrače in otroške vozičke, tričiklje, holenderje, male automobile, šivalne stroje, najnovejša dvokolesa, pnevmatiko itd. Velika izbira. Prodaja na obroke. Ceniki franko. »TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovskata 4.a ce

FOTO APARATE

in potrebščine stalno v zalogi. Drogerija A. Kanc, sinova Ljubljana, Zidovska ulica 1 in drogerija Wolfram, nasled. M. Kanc, Maribor, Gosposka 33

IZDELOVANJE DAMSKE IN MOŠKE KONFEKCIJE „ELITE“ D. Z. O. Z. LJUBLJANA PREŠERNOVA ULICA 9 prodaja

damske, moške in deške konfekcije. NA DEBELI NA DROBNI PRVOVRSTNO IZVRŠEVANJE PO MERI!

Kdor oglašuje ta napreduje!

★ L. MIKUŠ LJUBLJANA MESTNI TRG št. 15 DEŽNIKI Na malo. Na veliko. Ustanovljeno leta 1839. Telefon št. 2.282. ★

Najboljše kupite!

Nogavice, damske in moške rokavice, triko perilo, puloverje, telovnike. (vestje), žepne robce, kravate, ovratnike, srajce, šifone, glote, čipke, vezene, gumbe, DMC prejice, ročne torbice, aktovke, dežnike, športne ter toaletne potrebščine samo

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi.

Gostilna s senčnatim vrtom in kolonialna trgovina **T. MENCINGER** LJUBLJANA SV. PETRA CESTA 43.

Uvažujte in priporočajte pri gospodinjskih tečajih po svoji kakovosti izborne in priznane najboljše testenine

lekatete

Dobijo se povsod!

Šolske zvezke, spisovnice, pisanke, risanke vseh vrst izdeluje v lastni tvornici in priporoča Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Prodaja jih v korist „Učiteljskega doma“ v Mariboru in „Učiteljskega doma“ v Ljubljani